

Entrevista Antoni Muñoz L'autor, nascut a Valladolid, documenta la resistència de tot el país durant el 1714 a 'L'11 de Setembre, poble a poble'

“El 1714 Barcelona no va estar resistint sola”

Carles Ribera
BARCELONA

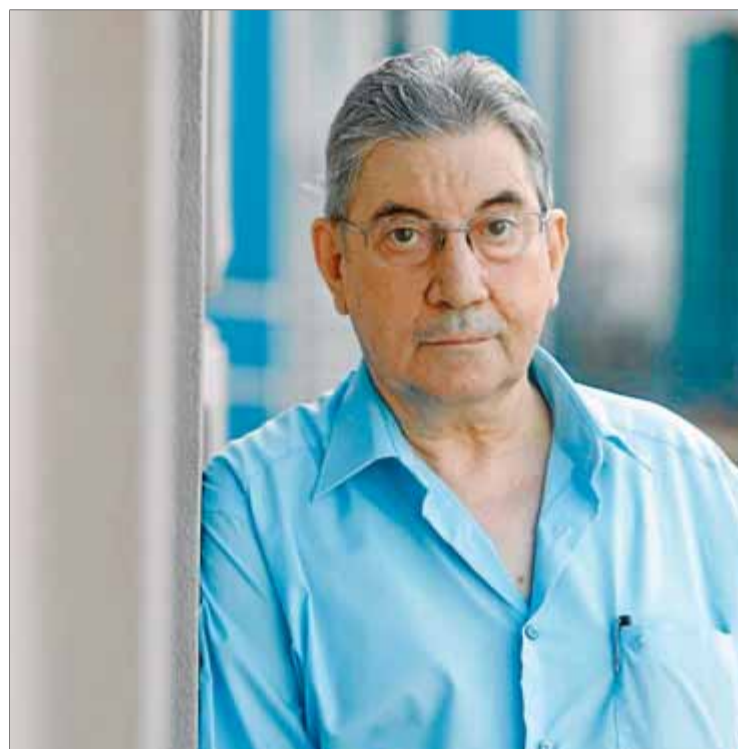
Nascut a Valladolid i llicenciat en ciències físiques, Antoni Muñoz va arribar a Catalunya als anys vuitanta per treballar al món de l'ensenyament. Ha escrit *L'11 de Setembre, poble a poble* (La Campana), on documenta profusament la resistència de tot el país durant el 1714.

Abans d'arribar a Catalunya el tema de la guerra de Successió ja li interessava?

Vaig arribar per treballar a l'institut de batxillerat Barri Besòs, al barri de Sant Martí. L'any 1991, el regidor de districte ens va encarregar un vídeo explicant la història del barri des del segle XVII. Em va fer gràcia fer el guió i vaig començar a llegir i quan vaig arribar al segle XVIII, com que sóc de Valladolid, vaig pensar a fer un cop d'ull a l'arxiu de Simancas. Vaig trobar una documentació tan apassionant que m'hi vaig enganxar.

Va començar a fer troballes?

Inicialment comprovava que les troballes que feia, Sampere i Miquel les havia publicat a finals del XIX, fins que va arribar un dia que van començar a sortir coses no publicades. Sobre Moragues, o la història de Villarreal, que estava equivocada...

Antoni Muñoz fotografiat fa uns dies a Barcelona ■ JUANMA RAMOS

Per què estava equivocada?

Segons la versió de Francesc de Castellví, que és del mateix segle XVIII i és la que havia circulat, Villarreal hauria estat presa a la Corunya i després a Segòvia on hauria estat alliberat i hauria portat una vida tranquil·la. La realitat és que va ser tancat en una cel·la a la Corunya amb aigua, i al cap de dos mesos de sortir-ne greument malalt, va morir.

Les seves troballes li han anat fent canviar l'opinió sobre la guerra de Successió?

Tenia la idea que era una simple guerra dinàstica. I no era això, sinó per veure quin imperi era l'hegemònic al segle XVIII.

La lluita del poble català no tenia pas relació directa, però, amb la pugna entre potències.

Sí i no. Catalunya en aquells moments era el poble més

avançat del món en qüestió de llibertats. Em vaig adonar que el cas català formava part d'una guerra entre models d'estat. Felip V deia que lluitar contra uns vassalls que volen donar la llei al rei era una obligació de totes les monarquies. Fa una crida a una mena d'internacional monàrquica per derrotar el poble català, que defensava un republicanisme *avant la lettre*. Un poble que s'alça contra les dues monarquies més importants del món i està a punt de guanyar.

Aquest "a punt" segons vostè és literal, perquè en el llibre dona un paper molt important per al desenllaç de la guerra a factors imponderables.

Una de les troballes importants és la reunió que van fer els oficials amb Berwick, que ja gairebé havia perdut 3.000 soldats d'elit. Berwick va plantejar deixar-ho córrer perquè, a més, plovia molt feia dies. Però Verboom el va convèncer d'esperar per si deixava de ploure.

Albert Sánchez Piñol va fer servir molts dels resultats de les seves recerques per escriure 'Victus', però aquest últim descobriment vostè el va fer quan el llibre estava escrit.

És cert, però en canvi en el primer capítol del nou llibre, *Vae Victus*, hi surt un altre desco-

briment meu. Resulta que quan se signa la capitulació de Barcelona, un dels quatre emissaris catalans és Martí Zurriola, l'heroi de *Victus*.

Vostè destaca la lluita al territori com a clau del conflicte.

L'exemple és la presa de Falset el 8 de setembre. Si el 8 de setembre encara avancen, és que ningú pensava a rendir-se. La lluita al camp de Tarragona, per exemple, és espectacular. La lluita al Maresme, també. La lluita al Pallars, igualment. Barcelona no estava resistint sola.

No era una defensa suïcida?

Sempre es va pensar que hi havia opcions. La versió oficial s'ha encarregat de dir que era l'únic desenllaç possible i es va voler esborrar el fet que els catalans per sobre de la pròpia vida donaven més valor a la defensa de la vida col·lectiva.

Com creu que s'ha recuperat la memòria d'aquells anys?

Hi ha una potència de documentació que és inapel·lable per demostrar que la Catalunya del XVIII era una societat que es va avançar al seu temps. Per això el cas català va despertar tant interès a Europa i hi havia tants *periodistes* del moment i informadors desplaçats.

I la connexió amb l'actualitat?

La identitat, la manera de ser d'aleshores i la d'ara és la mateixa. Les lluites són diferents, però la reivindicació similar. L'experiment democràtic, pacífic i respectuós d'ara enfrontat a la prohibició sistemàtica.

En el que també sembla igual és la incomprensió.

Des d'Olivares i encara més enrere és el mateix discurs, i a mesura que es va fent recerca això es va veient. ■

Find your way with CATALONIA TODAY

36 €/any: Revista **59 €/any: Revista+ECClub**
902 456 000 - www.cataloniatoday.cat - subscriptions@cataloniatoday.cat